

—
Верховний
Суд

ОГЛЯД РІШЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ

За період з 15.10.2019 по 18.10.2019

2019/36

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

Дата прийняття:	15/10/2019
Дата набуття статусу остаточного:	15/10/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF SMIRNOVA v. RUSSIA (Application no. 9157/04)
Зміст:	<p>10 вересня 2003 року Ростовський обласний суд ухвалив остаточне рішення, за яким присудив заявниці 20 798 російських рублів (приблизно 693 євро) як компенсацію збитків, завданих муніципальними соціальними службами. Це рішення суду було повністю виконано 18 квітня 2006 року, тобто через два роки і сім місяців.</p> <p>1 грудня 2003 року Шахтинський районний суд Ростовської області стягнув на користь заявниці 223 682 російських рублі (приблизно 7 450 євро) компенсації з відповідача – приватної компанії М.</p> <p>13 січня 2006 року, через два роки і один місяць з дня постановлення рішення, заявниця продала борг приватній компанії Г.</p> <p>У своїй скарзі до ЄСПЛ (подана 20 січня 2004 року), заявниця скаржилася на надмірну тривалість невиконання судових рішень, постановлених на її користь.</p>
Констатоване порушення (стаття):	<p>Порушення статті 6 (право на справедливий суд) Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (Конвенція) у зв'язку із надмірною тривалістю невиконання рішення суду, постановленого проти держави.</p> <p>Порушення статті 6 Конвенції у зв'язку із ненаданням заявникові допомоги з виконання рішення суду проти приватної особи.</p>
Дата прийняття:	15/10/2019
Дата набуття статусу остаточного:	15/10/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF GRAMA AND DÎRUL v. THE REPUBLIC OF MOLDOVA AND RUSSIA (Applications nos. 28432/06 and 5665/07)
Зміст:	<p>Обидва заявника у цій справі володіли транспортними засобами, що були зареєстровані органами влади Республіки Молдова та мали реєстраційні номери Республіки Молдова.</p> <p>17 листопада 2005 року та 21 грудня 2006 року митницею самопроголошеної «Придністровської Молдавської Республіки» було зупинено заявників та конфісковано їхні автомобілі на підставі того, що вони мали реєстраційні номери Республіки Молдова та не були</p>

	<p>зареєстровані у самопроголошеній «Придністровській Молдавській Республіці», а також через те, що митні платежі за тимчасове використання автомобілів на території самопроголошеної «Придністровської Молдавської Республіки» не сплачувались. Обидва заявника були зобов'язані сплатити штрафи у розмірі близько 18 доларів США і близько 9 євро відповідно за повернення своїх автомобілів.</p> <p>Обом заявникам після сплати ними штрафів були повернуті їхні автомобілі 16 грудня 2005 року та 27 грудня 2006 року відповідно.</p> <p>Заявники вказували, що вони скаржилися до органів влади Республіки Молдова, проте останні не вжили жодних заходів.</p> <p>Уряд Республіки Молдова стверджував, що лише другий заявник проінформував її органи влади про конфіскацію його автомобіля.</p> <p>В результаті Уряд проінформував ОБСЄ, а прокуратура Республіки Молдова порушила кримінальне провадження за скаргами цього заявника.</p>
Констатоване порушення (стаття):	<p>Відсутність порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції (право на мирне володіння майном) Республікою Молдова.</p> <p>Порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції Російською Федерацією.</p> <p>Відсутність порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту) Республікою Молдова.</p> <p>Порушення статті 13 Конвенції Російською Федерацією.</p>
Дата прийняття:	15/10/2019
Дата набуття статусу остаточного:	15/01/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	<u>CASE OF MEHMET ALİ ESER v. TURKEY</u> (Application no. 1399/07)
Зміст:	<p>Справа стосувалася обмеження права заявника на доступ до адвоката впродовж стадії попереднього розслідування щодо нього стосовно участі у незаконній збройній організації та використання судом отриманих від заявника свідчень під час розгляду справи в суді.</p> <p>5 серпня 1997 року заявника, який мав при собі підробні документи, що посвідчують особу, було затримано в ході поліцейської операції за підозрою у членстві в ТКР/МЛ-ТІККО (Турецька комуністична партія/Марксистсько-ленінська армія турецьких працівників та звільнення селян) Заявника було доставлено до відділку поліції для проведення допиту, проте він скористався своїм правом зберігати мовчання. Впродовж наступних семи днів заявникові було відмовлено у доступі</p>

до правової допомоги; окрім цього, він стверджував про застосування до нього тортур працівниками поліції. Зрештою було проведено три окремих медичних огляди, які не підтвердили тверджень заявника.

8 серпня 1997 року один із співобинувачених у справі заявника – З. надав свідчення, якими підтвердив причетність заявника до діяльності озброєної організації та факт того, що З. викрадав автомобілі разом із двома іншими особами для незаконної збройної організації саме за його інструкціями.

12 серпня 1997 року заявника допитав прокурор, знову за відсутності захисника. Заявник заперечував звинувачення і вказав, що він вирішив зберігати мовчання під час перебування в поліції, оскільки її працівники жорстоко поводитись з ним. Зокрема, заявник вказав, що він вже був засуджений за участь у цій незаконній озброєній організації у 1980 році і відбув призначене покарання у 1986 році та надалі не приєднувався до складу її учасників.

Впродовж провадження З. частково заперечував раніше надані свідчення, посиляючись на тиск з боку працівників поліції та катування. Однак він вказав, що вчинив крадіжку автомобіля разом із двома іншими особами для незаконної збройної організації і що знав заявника під іншим іменем.

30 квітня 2003 року суд першої інстанції визнав заявника винним за пред'явленим обвинуваченням. Суд встановив, що заявник брав участь у діяльності незаконної збройної організації, що підтверджується фактом його арешту, під час якого у заявника було виявлено подроби документи, що посвідчують особу, інші документи, які мають відношення до цієї організації; подроби транспортні документи та свідоцтва про реєстрацію транспортних засобів, які були вилучені при обшуку будинку, в якому затримали заявника, а також свідчення співобинуваченого З.

23 липня 2003 року адвокат, що здійснював захист заявника, подав скаргу на вирок суду, в якій він наголошував на запереченні заявником обвинувачення, оскільки особи, які давали свідчення проти нього, були піддані катуванню. Адвокат також додав, що його підзахисний відмовився давати будь-які свідчення з причини здійснення на нього тиску.

12 квітня 2004 року Касаційний суд скасував вирок суду від 30 квітня 2003 року, оскільки завірені копії свідчень декількох свідків на різних стадіях провадження не були включені до матеріалів справи.

21 травня 2008 року суд першої інстанції визнав заявника винним в участі у незаконній збройній організації та призначив покарання у виді позбавлення волі строком на шість років та три місяці. Суд мотивував своє рішення протоколом затримання, під час якого

	<p>у заявника було виявлено підробні документи, що посвідчують особу, та показаннями співобвинуваченого З.</p> <p>13 липня 2009 року Касаційний суд вирок щодо заявника залишив у силі.</p> <p>У своїй скарзі до ЄСПЛ заявник скаржився на порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) у зв'язку із тим, що його було піддано катуванню.</p> <p>Окрім цього, заявник скаржився на порушення права на справедливий суд у зв'язку із використанням свідчень, отриманих від нього в результаті тиску під час перебування під вартою у поліції, коли йому було відмовлено у доступі до правової допомоги. Зокрема, заявник вказував, що йому було відмовлено у доступі до правової допомоги і на стадії досудового розслідування, і що його свідчення, надані за відсутності адвоката, були використані судом першої інстанції при постановленні вироку щодо нього.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Відсутність порушення пункту 1 та підпункту «с» пункту 3 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд) щодо використання судом доказів, отриманих за відсутності захисника.
Дата прийняття:	15/10/2019
Дата набуття статусу остаточного:	15/01/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	<u>CASE OF LISPUCHOVÁ AND LISPUCH v. SLOVAKIA</u> (Application no. 21998/14)
Зміст:	Справа стосувалася скарги заявників про те, що скасування остаточного та обов'язкового рішення, постановленого на їхню користь, суперечило принципам правової визначеності та рівності сторін.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).
Дата прийняття:	15/10/2019
Дата набуття статусу остаточного:	15/10/2019 (Комітет)
Назва:	<u>CASE OF ŽEMAITIS v. LITHUANIA</u> (Application no. 74305/17)

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

Зміст:	Заявник скаржився, що він був підданий жорсткому поводженню з боку працівників поліції, і що розслідування національних органів влади його тверджень про катування не було ефективним.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) у матеріальному аспекті. Порушення статті 3 Конвенції у процесуальному аспекті.
Дата прийняття:	15/10/2019
Дата набуття статусу остаточного:	15/10/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF GOBAYEV v. RUSSIA (Application no. 48978/11)
Зміст:	<p>Заявник у цій справі надавав правові послуги муніципальному унітарному підприємству – «Мережі електропостачання Беслана» (компанія-боржник), яке не оплатило надані заявником правові послуги.</p> <p>Очевидно, компанія-боржник не була визнана неплатоспроможною та продовжила свою діяльність.</p> <p>4 лютого 2009 року суд першої інстанції зобов'язав компанію-боржника сплатити заявникові 217 938 російських рублів за надану заявником правову допомогу та відсотки. Рішення суду набуло законної сили 16 лютого 2009 року.</p> <p>17 квітня 2009 року суд першої інстанції зобов'язав компанію-боржника сплатити заявникові 487 653 російських рублів за надану правову допомогу, відсотки та суми судових витрат. На це рішення не було подано апеляційних скарг, і воно набуло законної сили після спливу 10 днів, передбачених на апеляційне оскарження.</p> <p>Надалі було відкрито виконавчі провадження, однак рішення судів не були виконані через відсутність у компанії-боржника будь-яких активів, на які можна було б накласти арешт, а заходи, вчинені задля пошуку інших активів компанії-боржника, були безрезультатними.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 6 Конвенції (право на справедливий суд). Порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції (право на мирне володіння майном) щодо невиконання двох остаточних рішень суду, що постановлені на користь заявника.
Дата прийняття:	15/10/2019

Дата набуття статусу остаточного:	15/10/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF KABILOV v. RUSSIA (Application no. 46206/10)
Зміст:	<p>Близько 17 години 25 серпня 2009 року син заявника – М. покинув своє робоче місце (пожежна частина Заводського району) разом із двома колегами С. Б. та Х. Б. на автомобілі останнього. Декілька хвилин потому він та колеги побачили автомобіль сірого кольору ВАЗ-2110, що рухався у протилежному напрямку. М. сказав, що водієм був його знайомий (імовірно Р. С.), та попросив Х. Б. зупинити автомобіль. Коли інший автомобіль зупинився, М. сів до нього та поїхав у невідомому напрямку. З того часу, ні М. ні Р. С. ніхто не бачив.</p> <p>Надалі заявник та родичі зниклого Р. С. подали заяви про зникнення М. та Р. С. У ході проваджень були допитані родичі та колеги зниклих осіб; була отримана інформація з даних мобільних телефонів зниклих осіб. Неодноразово розслідування обставин їх зникнення зупинялося з причини невстановлення винних осіб та відновлювалося знову, однак встановити місцезнаходження М. або причини його зникнення так і не вдалося.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 2 Конвенції (право на життя) у процесуальному аспекті у зв'язку з непроведенням ефективного розслідування обставин зникнення сина заявника.
Дата прийняття:	15/10/2019
Дата набуття статусу остаточного:	15/10/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF PURIĆ AND R.B. v. SERBIA (Applications nos. 27929/10 and 52120/13)
Зміст:	<p>Обставини справи за заявою № <u>27929/10</u> заявника П.</p> <p>22 лютого 2007 року суд першої інстанції ухвалив рішення про тримання П. під вартою за підозрою в одержанні неправомірної вигоди, незаконному володінні зброєю та вибуховими речовинами. Спочатку П. було поміщено під варту з урахуванням: а) ризику перешкоджання першим заявником відправленню правосуддя або здійснення ним впливу на свідків та/або співобвинувачених; б) суворості потенційного покарання та тяжкістю вчиненого правопорушення.</p>

Починаючи з 11 вересня 2007 року П. перебував під вартою лише з підстави суворості потенційного покарання та тяжкості імовірно вчиненого П. злочину. При прийнятті рішення про тримання П. під вартою суд мотивував свої доводи також тим, що протиправна поведінка П. імовірно мала місце тривалий період часу, впродовж якого П. обіймав посаду декана юридичного факультету Крагуєвацького університету.

П. неодноразово оскаржував своє ув'язнення, проте його апеляції були відхилені Верховним судом 18 вересня, 26 вересня, 25 жовтня та 28 листопада 2007 року.

14 грудня 2007 року П. був звільнений з-під варти.

5 січня 2008 року П. подав конституційну скаргу, у якій зазначив, що його ув'язнення в період з 11 вересня по 14 грудня 2007 року не було виправданим.

22 грудня 2009 року Конституційний суд не встановив порушення права П. на свободу та особисту недоторканність.

Судячи з обставин справи, кримінальне провадження все ще триває.

Обставини справи за заявою № 27929/10 заявника Р.

3 листопада 2011 року повноважний суд ухвалив рішення про тримання Р. під вартою за підозрою у розбещенні дитини.

Спочатку Р. було поміщено під варту з урахуванням: а) ризику перешкоджання заявником відправленню правосуддя або ризику здійснення ним впливу на свідків та/або співобвинувачених; б) суворості потенційного покарання та тяжкістю вчиненого правопорушення.

Компетентний суд декілька разів продовжував тривалість тримання Р. під вартою. Варто звернути увагу, що в період з 18 червня по 17 серпня 2012 року Р. перебував під вартою на підставі рішення суду від 15 червня 2012 року, яке ґрунтувалося лише на суворості потенційного покарання та тяжкості імовірно вчиненого Р. злочину. У своїх доводах суд також послався, окрім іншого, на вік потерпілого, на те, що протиправна поведінка Р. імовірно мала місце протягом тривалого періоду часу, на факт того, що Р. проживав в одному домогосподарстві з імовірною потерпілою особою і, можливо, погрожував їй.

22 червня 2012 року компетентний суд підтримав це рішення.

17 серпня 2012 року Р. було визнано винним у розбещенні дитини та призначено покарання у виді позбавлення волі строком на дев'ять років.

2 липня 2012 року Р. подав конституційну скаргу, у якій зазначив, що його ув'язнення в період після 18 червня 2012 року не було виправданим.

	23 травня 2013 року Конституційний суд не встановив порушення права Р. на свободу та особисту недоторканність.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 3 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність).
Дата прийняття:	15/10/2019
Дата набуття статусу остаточного:	15/01/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF KUZHELEV AND OTHERS v. RUSSIA <i>(Applications nos. 64098/09 and 6 others – see appended list)</i>
Зміст:	<p>Справа стосувалася невиконання судових рішень щодо стягнення невиплаченої заробітної плати та інших відповідних виплат з компанії-роботодавця заявників.</p> <p>Заявники працювали на державному унітарному підприємстві «Кронштадтський морський завод» (УП).</p> <p>У зв'язку із фінансовими труднощами в березні 2005 року щодо УП було запроваджено процедуру «зовнішнього управління» в рамках процедури про банкрутство УП.</p> <p>Зрештою, було прийнято рішення про передачу активів УП на баланс новоствореної юридичної особи – публічного акціонерного товариства «Кронштадський морський завод» удостоєний ордена Леніна (ПАТ) в рамках процедури заміни активів.</p> <p>Працівники УП були переведені до ПАТ.</p> <p>Надалі рішеннями судів передача активів і створення нової юридичної особи були визнані недійсними, в результаті чого активи було повернуто на баланс УП. Врешті решт, ПАТ звільнило заявників у серпні 2008 року.</p> <p>Заявники ініціювали судові провадження проти обох юридичних осіб за невиплату або затримку у виплаті заробітної плати, а також за поновлення на роботі в УП. У результаті заявники отримали рішення судів, якими в повному обсязі або частково були задоволені їхні позовні вимоги, проте рішення проти ПАТ не було виконано, а рішення проти УП було виконано із затримкою.</p>
Констатоване порушення (стаття):	<p>Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд) щодо всіх заяв у зв'язку із несвоєчасним виконанням рішень проти УП про стягнення невиплаченої заробітної плати у 2008 році.</p> <p>Порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції (право на мирне володіння майном) щодо всіх заяв у зв'язку із несвоєчасним</p>

	<p>виконанням рішень проти УП про стягнення невиконаної заробітної плати у 2008 році.</p> <p>Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції щодо Kuzhelev, Lebedeva, Petrova, Pavlova, Kudryashova та Tomilin у зв'язку із невиконанням виданих на користь заявників судових наказів щодо стягнення заробітної плати з червня по липень 2008 року проти ПАТ.</p> <p>Порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції щодо Kuzhelev, Lebedeva, Petrova, Pavlova, Kudryashova та Tomilin у зв'язку із невиконанням виданих на користь заявників судових наказів щодо стягнення заробітної плати з червня по липень 2008 року проти ПАТ.</p> <p>Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції щодо Petrova, Lebedeva та Tomilin стосовно невиконання рішень про індексацію боргу відносно ПАТ.</p> <p>Порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції щодо Petrova, Lebedeva та Tomilin стосовно невиконання рішень про індексацію боргу відносно ПАТ.</p>
Дата прийняття:	15/10/2019
Дата набуття статусу остаточного:	15/10/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF GARIPOĞLU v. TURKEY (Application no. 58764/09)
Зміст:	<p>27 квітня 2009 року заявника було поміщено під варту Мировим судом у кримінальних справах (Мировий суд) після проведення судового засідання у присутності його захисника у зв'язку із підозрою заявника у вчиненні вбивства.</p> <p>31 серпня 2009 року Мировий суд прийняв рішення про продовження строку тримання заявника під вартою на основі матеріалів справи без проведення судового слухання.</p> <p>У різні дати між 18 травня та 12 листопада 2009 року заявник подавав клопотання про звільнення його з-під варти на час досудового розслідування. Мировий суд відхилив клопотання заявника, кожного разу обґрунтовуючи своє рішення матеріалами справи без заслуховування заявника.</p> <p>17 листопада 2009 року прокурор направив обвинувальний акт до національного суду в м. Стамбулі (the Istanbul Assize Court) щодо заявника за обвинуваченням у співучасті у вчиненні умисного вбивства.</p> <p>В ході першого судового засідання 26 лютого 2010 року суд заслухав заявника у присутності адвоката, відхилив його клопотання про</p>

	<p>звільнення з-під варти та постановив рішення про продовження його тримання під вартою.</p> <p>30 квітня 2010 року суд постановив рішення про звільнення заявника з-під варти.</p> <p>18 листопада 2011 року заявника було виправдано рішенням цього ж суду.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 4 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність).
Дата прийняття:	15/10/2019
Дата набуття статусу остаточного:	15/01/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF ÇAPIN v. TURKEY (Application no. 44690/09)
Зміст:	<p>Справа стосувалася спроб заявника встановити особу свого біологічного батька.</p> <p>31 жовтня 2003 року заявник, якому на той час було 45 років, звернувся до суду із заявою про визнання батьківства, стверджуючи, що Ісмаїл С. був його біологічним батьком.</p> <p>Заявника було поміщено до притулку для сиріт у чотирьохрічному віці після того, як його мати вийшла заміж вдруге і новий чоловік не хотів, щоб заявник був його сином. Заявник вважав, що його біологічний батько був першим чоловіком його матері, який загинув у дорожньо-транспортній пригоді.</p> <p>У жовтні 2003 року, заявник дізнався від родичів, що насправді він був народжений поза шлюбом і його біологічний батько Ісмаїл С. проживає у Швейцарії.</p> <p>Ісмаїл С. заперечував проти позову про визнання батьківства, стверджуючи, що аналогічна заява була подана матір'ю заявника у 1958 році, яка була відхилена обов'язковим і остаточним рішенням суду. Відповідач також вказав, що заявник подав таку заяву поза межами встановленого законом строку для пред'явлення таких вимог.</p> <p>Після заслуховування родичів заявника як свідків у рамках розгляду його заяви про визнання батьківства, дослідивши заперечення, подані родиною імовірного батька заявника після його смерті у 2005 році, суд першої інстанції відхилив позовні вимоги у зв'язку із спливом строків позовної давності.</p> <p>Не погодившись, заявник подав апеляційну скаргу, в якій вказав, що про існування свого біологічного батька йому не було відомо</p>

	<p>до 2003 року, і що його право знати своє походження не має бути обмеженим у часі.</p> <p>У 2009 році Касаційний суд відхилив позов заявника, встановивши, що заявник недостатньо обґрунтував затримку у подачі ним позову про визнання батьківства.</p> <p>Після подачі заяви до ЄСПЛ, заявник 4 листопада 2015 року звернувся до національного суду в м. Анкара (Ankara Family Court) із заявою про поновлення провадження у справі про батьківство, яке розглядається на цей час.</p> <p>Керуючись положеннями статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя) заявник скаржився, що відмова у задоволенні позову про визнання батьківства як такого, що поданий після спливу строку позовної давності, завадило йому встановити правду про особистість його біологічного батька.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя).
Дата прийняття:	15/10/2019
Дата набуття статусу остаточного:	15/01/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції
Назва:	<u>CASE OF VOLCHKOVA AND MIRONOV v. RUSSIA</u> (Application nos. 45668/05; 2292/06) Щодо справедливої сатисфакції.
Зміст:	<p>Справа стосувалася питання справедливої сатисфакції у зв'язку з позбавленням заявників майна, розташованого в м. Люберці поблизу м. Москви, що було здійснено з метою надати дозвіл на будівництво приватній компанії.</p> <p>Заявники у цій справі, які володіли на праві спільної часткової власності будинком та земельною ділянкою в м. Люберці, скаржились, окрім іншого, на те, що вони були позбавлені своєї власності у виключних інтересах приватного інвестиційного проекту, який не був соціальним, для будівництва багатоповерхового будинку. Заявники також вказали, що суми наданих їм компенсацій, були незначними.</p> <p>Своїм рішенням від 28 березня 2017 року ЄСПЛ встановив порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції (право на мирне володіння майном).</p> <p>Також ЄСПЛ вказав, що питання про застосування статті 41 Конвенції не було готове до судового розгляду, і переніс його розгляд, надавши</p>

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

	сторонам строк для надання своїх пропозицій щодо питання про справедливу компенсацію заподіяної матеріальної шкоди.
Констатоване порушення (стаття):	ЄСПЛ дійшов висновку, що Російська Федерація мала сплатити 16 700 доларів США першій заявниці та 42 000 доларів США – другому заявникові як відшкодування матеріальної шкоди.
Дата прийняття:	17/10/2019
Дата набуття статусу остаточного:	17/10/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF TSATSENKO AND RYABOKON v. UKRAINE (Applications nos. 5481/19 and 7574/19)
Зміст:	Заявники скаржилися на надмірну тривалість їх досудового тримання під вартою. Окрім цього, вони подали скарги на підставі інших положень Конвенції.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 3 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність) у зв'язку із надмірною тривалістю досудового тримання заявників під вартою. Порушення пункту 5 статті 5 Конвенції у зв'язку із відсутністю або неналежною компенсацією шкоди заявникам за їх незаконне затримання або ув'язнення. Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд) у зв'язку з надмірною тривалістю кримінального провадження у справі другого заявника.
Дата прийняття:	17/10/2019
Дата набуття статусу остаточного:	17/10/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF KOPYTETS AND SHTOPKO v. UKRAINE (Applications nos. 9706/19 and 9709/19)
Зміст:	Заявники скаржилися на надмірну тривалість кримінального провадження та відсутність ефективного засобу юридичного захисту у зв'язку із цим у внутрішньому законодавстві. У скарзі № 9709/19, один із заявників також стверджував про порушення статті 2 Протоколу № 4 до Конвенції (право на свободу пересування).
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд) у зв'язку із надмірною тривалістю кримінального провадження. Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового

	захисту). Порушення статті 2 Протоколу № 4 до Конвенції (право на свободу пересування).
Дата прийняття:	17/10/2019
Дата набуття статусу остаточного:	17/01/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	<u>CASE OF HAKOBYAN AND AMIRKHANYAN v. ARMENIA</u> (Application no. 14156/07)
Зміст:	Справа стосувалась експропріації власності заявників. У 2000 році Уряд Вірменії схвалив проект містобудування м. Єревана, а власність заявників у центрі м. Єревана мала бути вилучена для потреб держави. В ході національних проваджень заявники стверджували, що Уряд суттєво занижив суму компенсації, запропоновану ним за власність заявників. У 2006 році власність заявників була експропрійована державою. Посилаючись на положення статті 1 Першого протоколу до Конвенції, заявники скаржилися, що вони були позбавлені свого майна без потреб суспільної необхідності і на основі занижених оцінок вартості майна. Окрім того, вони не отримали жодної компенсації за їхнє експропрійоване майно.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції (право на мирне володіння майном).
Дата прийняття:	17/10/2019
Дата набуття статусу остаточного:	17/01/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	<u>CASE OF MUSHFIG MAMMADOV AND OTHERS v. AZERBAIJAN</u> (Application nos. 14604/08; 45823/11; 76127/13; 41792/15)
Зміст:	Справа стосувалася відмов заявників проходити військову службу з релігійних міркувань. Всі п'ятеро заявників були свідками Іегови. Досягнувши призовного віку, заявники повідомили своїм місцевим військовим комісаріатам або военкоматам про те, що вони бажають бути звільненими від проходження служби в армії або проходити альтернативну службу. Всі заявники були притягнені до кримінальної відповідальності, в результаті чого їм було призначено покарання у виді позбавлення волі. Апеляції заявників були відхилені.

Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 9 Конвенції (право на свободу думки, совісті та релігії).
Дата прийняття:	17/10/2019
Дата набуття статусу остаточного:	17/01/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF POLYAKH AND OTHERS v. UKRAINE <i>(Applications nos. 58812/15 and 4 others – see appended list)</i>
Зміст:	<p>Заявники у цій справі – В'ячеслав Полях, Дмитро Басалаєв, Олександр Ясь, Роман Якубовський та Сергій Бондаренко, є українськими громадянами, які обіймали посади на державній службі до свого звільнення відповідно Закону України «Про очищення влади», ухваленого у 2014 році.</p> <p>Закон України «Про очищення влади» набув чинності 16 жовтня 2014 року та передбачав звільнення окремих осіб, зокрема заявників, які: 1) займали окремі посади на державній службі з 25 лютого 2010 року по 22 лютого 2014 року («правило одного року») або в Комуністичній партії Української РСР до 1991 року; 2) не подали заяви про те, що до таких осіб застосовуються заборони, передбачені Законом України «Про очищення влади», або не повідомили про те, що до них не застосовуються відповідні заборони, та про згоду на проходження перевірки, згоду на оприлюднення відомостей щодо них відповідно цього Закону, що тягне за собою заборону обіймати певні посади державної служби, передбачені Законом, на десять років.</p> <p>Перших трьох заявників було звільнено відповідно до Закону України «Про очищення влади» на тій підставі, що вони посідали посади на державній службі у 2010–2014 роках. Четвертого заявника було звільнено за невчасне подання заяви про люстраційну перевірку, а п'ятого за те, що він обіймав посаду другого секретаря райкому КП УРСР у період до 1991 року. Заявники подали позови про поновлення на посадах, але провадження у справах перших трьох заявників було зупинено у 2014–2015 роках до отримання висновку Конституційного Суду України щодо конституційності Закону «Про очищення влади». Суди відхилили позови четвертого і п'ятого заявників, зокрема, через те, що Конституційний Суд не визнав Закон неконституційним. Відповідно до інформації, доступної на час розгляду справи, Конституційний Суд продовжує розглядати питання конституційності вказаного закону.</p>

ЄСПЛ, розглянувши справу, дійшов висновку про те, що специфічний статус Конституційного Суду не може виправдовувати затримку у розгляді питання конституційності закону (пункт 189 Рішення).

Окрім цього, Верховний Суд України звертався до Конституційного Суду України із конституційним поданням про розгляд впродовж місяця питання конституційності Закону України «Про очищення влади» (пункт 190 Рішення).

ЄСПЛ зазначає, що трудові спори, по своїй природі, вимагають швидкого вирішення із врахуванням того, що зацікавлена особа в результаті звільнення втрачає засоби до існування. Суд не вбачає підстав вважати інакше у цій справі (пункт 193 Рішення).

Суд встановив, що тривалість провадження у цій справі не відповідала вимогам розумності, і відповідно, мало місце порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (пункт 194, 196 Рішення).

У своїх скаргах до Суду, заявники, зокрема, порушували питання дотримання положень статті 8 Конвенції в аспекті втручання у їх право на повагу приватного життя.

ЄСПЛ, розглянувши питання застосовності статті 8 Конвенції у цій справі, вказав таке.

Сторони не оспорюють факту втручання у право заявників, передбаченого статтею 8 Конвенції, у зв'язку із застосуванням до них заходів, передбачених Законом (пункт 203 Рішення).

Розглянувши не одну справу, Суд встановив, що люстраційні заходи зачіпали право заявників на їхнє приватне життя, оскільки вони вплинули на їхню репутацію та/або професійні можливості (пункт 204 Рішення).

У справах цієї категорії Суд застосовує поняття «приватне життя» на підставі двох підходів: а) підхід, заснований на підставах; б) підхід, заснований на наслідках.

Розглядаючи питання застосовності статті 8 Конвенції, Суд вказує, що у цій справі не може бути використаний підхід, заснований на підставах, оскільки Закон було застосовано до заявників через зайняття ними посад на державній службі за часів президентства В. Януковича або (у випадку п'ятого заявника) у зв'язку із зайняттям ним посади в КП УРСР, що не має жодного стосунку до їхнього приватного життя.

Розглядаючи поняття «приватне життя» у світлі підходу, заснованого на наслідках, Суд вказав, що Закон вплинув на заявників таким чином: 1) вони були звільнені з державної служби; 2) їм було заборонено обіймати посади державної служби впродовж десяти років; 3) імена заявників були внесені до публічного, доступного онлайн реєстру люстрованих осіб (Єдиного державного реєстру осіб, щодо яких

застосовано положення Закону України «Про очищення влади» (пункт 208 Рішення).

Суд вважає, що поєднання таких заходів мало серйозний вплив на здатність заявників створювати та підтримувати відносини з іншими особами, а також на їхню професійну репутацію. Вони не були просто відсторонені від роботи, переведені на нижчі посади або ж на посади з меншою відповідальністю, а їх було звільнено та взагалі виключено з державної служби, вони втратили свої винагороди. Заявників було позбавлено будь якої можливості працевлаштування на посадах державної служби у тій сфері, де вони працювали державними службовцями багато років (пункт 209 Рішення).

До заявників було негайно застосовано заходи, передбачені Законом, до завершення розгляду їхніх скарг. Закон не вимагав жодних проявів індивідуальної вини, водночас він проголошував необхідність «очищення» державної служби від осіб, пов'язаних з «узурпацією влади», підризом національної безпеки і оборони та порушеннями прав людини. У світлі цих обставин застосування заходів відповідно до Закону, як стверджують заявники, цілком можливо пов'язане з соціальною або професійною стигматизацією (пункт 210 Рішення).

Суд дійшов висновку, що в цій справі стаття 8 Конвенції є застосовною. Враховуючи пункти 208 та 211 Рішення про застосовність статті 8 Конвенції, Суд вважає, що в цій справі мало місце втручання у право заявників на повагу до приватного життя. Таке втручання узгоджується зі статтею 8 Конвенції лише у випадку, якщо воно «відповідало закону» та було «необхідним у демократичному суспільстві» для досягнення однієї або декількох цілей, наведених нижче.

Чи було втручання здійснено відповідно закону?

Заходи до заявників були застосовані на підставі Закону. Цей Закон було опубліковано, тому немає підстав для сумніву в його доступності. Зокрема, Законом було передбачено список посад, у разі зайняття яких до таких осіб можуть застосовуватись обмежувальні заходи на підставі Закону (пункт 267 Рішення).

Чи переслідувало втручання легітимну мету?

Суд вказав, що він розглянув справи щодо люстрації, проте такі закони стосувалися колишніх працівників спецслужб тоталітарного режиму. У цій справі заявники обіймали посади у державних установах, діяльність яких ґрунтується на конституційних засадах, хоча вони працювали за часів президентства В. Януковича, який широко піддавався критиці за авторитарні тенденції, і вважалось, що заявники брали участь у широкомасштабній системній корупції.

Більше того, їх звільнення було засноване на колективній

	<p>відповідальності осіб, які працювали в державних установах за часів президента В. Януковича, незалежно від конкретних функцій, які вони виконували, та їх зв'язку з антидемократичними тенденціями та подіями, що відбулися в той період (пункт 275 Рішення).</p> <p>На думку Суду, цілі, передбачені Законом, могли б бути досягнуті менш суворими заходами, такими як індивідуальна оцінка, відсторонення осіб від посад або переведення, де можливо, на нижчі посади. Характер застосованих до заявників заходів у поєднанні з надміру напруженим характером викладу цілей в розділі 1 Закону підвищує імовірність того, що ці заходи могли бути мотивованими частково помстою тим, хто мав стосунок до попередньої влади (пункт 277 Рішення).</p> <p>ЄСПЛ визнав сумнівним те, що таке втручання мало легітимну мету (пункт 282 Рішення).</p> <p><i>Чи було втручання необхідним у демократичному суспільстві?</i></p> <p>ЄСПЛ нагадує, що втручання є «необхідним у демократичному суспільстві» для легітимної мети лише у тому випадку, якщо воно відповідає «суспільній необхідності», і зокрема, є пропорційним легітимній меті (пункт 283 Рішення).</p> <p>ЄСПЛ також звернув увагу, що застосування заходів, передбачених Законом, не було жодним чином індивідуалізованим. Фактично, ніколи не стверджувалось, що заявники мали відношення до вчинення дій, що підривають демократичний устрій, верховенство права, національну безпеку, захист або права людини. Вони були звільнені лише на підставі зайняття високих відповідальних посад на державній службі під час президентства В. Януковича (пункт 294 Рішення).</p> <p>Щодо п'ятого заявника ЄСПЛ вказав, що національні органи влади не змогли надати переконливих аргументів в тому, як п'ятий заявник – посадова особа місцевого органу влади в сфері сільського господарства міг становити загрозу для заново встановленого демократичного режиму (пункт 322 Рішення).</p> <p>Підсумовуючи, ЄСПЛ вказав, що втручання в права кожного із заявників не були необхідними у демократичному суспільстві.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд) щодо перших трьох заявників у зв'язку із надмірною тривалістю розгляду справ національними судами.</p> <p>Порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя) щодо усіх п'яти заявників.</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>17/10/2019</p>

Дата набуття статусу остаточного:	17/01/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	<u>CASE OF G. B. AND OTHERS v. TURKEY</u> (Application no. 4633/15)
Зміст:	Справа стосувалася імміграційного ув'язнення матері та її трьох дітей в очікуванні їх депортації з Туреччини. Заявників було звільнено після спливу чотирьох місяців відтоді, як вони ініціювали серію скарг щодо законності їх перебування під вартою в національних судах. Окрім іншого, заявники скаржилися на неналежні умови перебування в депортаційних центрах і стверджували, що їх перебування не було обґрунтоване положеннями закону.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) щодо умов ув'язнення заявників в очікуванні процедури депортації під час їх перебування у депортаційних центрах. Порушення пунктів 1 та 4 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність). Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту) у зв'язку з відсутністю ефективного засобу реагування на скарги заявників на неналежні умови перебування в одному із депортаційних центрів.
Дата прийняття:	17/10/2019
Дата набуття статусу остаточного:	17/01/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	<u>CASE OF ODDONE AND PECCI v. SAN MARINO</u> (Applications nos. 26581/17 and 31024/17)
Зміст:	Справа стосувалася тверджень заявників про те, що провадження проти них за обвинуваченням у шахрайстві зі страхуванням автомобіля було несправедливим. Поліція встановила, що три дорожньо-транспортні пригоди, що мали місце в період з 2008 по 2011 рік за участю першого заявника – О., а в останньому ДТП – за участю другого заявника П., були підозрілими, в результаті чого проти них розпочали розслідування. В ході розслідування було допитано двох осіб – Г. та Л., які знали обох заявників і вказали, що ДТП з їх участю були спеціально спровоковані. Свідки вказали, що вони також брали участь у цій схемі. У 2014 році обох заявників, а також Г. та Л. звинуватили у шахрайстві зі страховими виплатами. Г. та Л. були присутні на попередньому слуханні, проте жоден із них не клопотав перед судом про пом'якшення

	<p>покарання з причини зізнання на досудовому слідстві.</p> <p>Зокрема, заявникам не було надано право перехресного допиту Л. та Г.</p> <p>У 2015 році всіх чотирьох осіб, включно із заявниками, визнали винними за пред'явленим обвинуваченням.</p> <p>О. було призначено покарання у вигляді двох років і п'яти місяців позбавлення волі, тоді як іншим співобвинуваченим було призначено два роки ув'язнення. Таке рішення суду було підтримане в апеляційному порядку у 2016 році щодо всіх обвинувачених, окрім Л., справа стосовно якого була закрита у зв'язку із спливом строків давності.</p> <p>Як у першій, так і в другій інстанції, судді встановили, що показання Г. та Л. підтверджувались також іншими доказами, а саме записами телефонних розмов між деякими обвинуваченими до та після ДТП, а також тим фактом, що обидва ДТП мали місце на одній і тій же вулиці за участю тих самих водія та пасажирів.</p> <p>Впродовж цих проваджень заявники клопотали про поновлення розгляду справ з причин непроведення ними перехресного допиту Г. та Л., проте безуспішно. Судді також вказали, що відповідно до національного законодавства обвинувачений не може перехресно допитувати свідків обвинувачення.</p> <p>О. також подав клопотання про перегляд провадження до судді з виключних обставин у кримінальних справах, проте його клопотання було відхилено у 2019 році.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення пункту 1 та підпункту «d» пункту 3 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>17/10/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>17/10/2019 (Комітет)</p>
<p>Назва:</p>	<p>CASE OF DOTENERGO ZRT. AND OTHERS v. HUNGARY <i>(Applications nos. 31577/17 and 4 others – see appended list)</i></p>
<p>Зміст:</p>	<p>Заявники скаржилися на надмірну тривалість цивільних проваджень. Двоє заявників у своїх заявах до ЄСПЛ № 54474/18 та № 2219/19 також скаржилися на порушення статті 13 Конвенції.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд) щодо надмірної тривалості цивільних проваджень. Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту) щодо тривалості цивільних проваджень.</p>

Дата прийняття:	17/10/2019
Дата набуття статусу остаточного:	17/10/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF TSUKUR AND OTHERS v. UKRAINE <i>(Applications nos. 53132/18 and 2 others – see appended list)</i>
Зміст:	Заявники скаржились на неналежні умови їх ув'язнення та відсутність ефективного засобу правового захисту щодо цього в системі національного права.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) у зв'язку із неналежними умовами ув'язнення заявників. Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту).
Дата прийняття:	17/10/2019
Дата набуття статусу остаточного:	17/10/2019 (Велика Палата)
Назва:	CASE OF LÓPEZ RIBALDA AND OTHERS v. SPAIN <i>(Applications nos. 1874/13 and 8567/13)</i>
Зміст:	Справа стосувалася прихованого відеоспостереження за працівниками, що призвело до їх звільнення. У 2009 році заявники працювали касирами або продавцями в мережі супермаркетів М. Після того, як було встановлено невідповідність між запасами товарів магазину та їх продажем, менеджер супермаркету встановив як видимі, так і приховані камери відеоспостереження в червні того ж року. Згодом (після встановлення камер відео нагляду) менеджер показав представнику профспілки відео, на якому було зафіксовано як заявники та інші працівники беруть участь в крадіжці товарів. Чотирнадцять працівників включно із заявниками були звільнені через вчинення дисциплінарного проступку. В наказах про звільнення зазначалося, що з відео було встановлено особи заявників, які допомагали викрадати речі клієнтам та іншим працівникам і самі викрадали їх. Троє з п'яти заявників підписали мирову угоду, визнаючи свою причетність до крадіжок, та зобов'язувались не оскаржувати їх звільнення до суду, тоді як компанія-роботодавець, в свою чергу, не ініціювати проти них кримінальне провадження. Згодом всі заявники звернулись до суду по трудових спорах,

оскаржуючи свої незаконне звільнення і стверджуючи, що використання матеріалів відеоспостереження є порушенням їхнього приватного життя, і що такі записи не можуть бути використані як докази.

Справи перших двох заявників, які не підписували мирову угоду з колишнім роботодавцем, суд по трудових спорах розглянув і не встановив порушення права на повагу до приватного життя, вказавши, що запис відеоспостереження є належним доказом, а їх звільнення відповідало вимогам закону.

Суд по трудових спорах відхилив скарги інших трьох заявників, які підписали мирову угоду з колишнім роботодавцем.

Вищий суд підтримав рішення суду першої інстанції в порядку апеляції.

У своїх скаргах перший заявник також посилався на вимогу національного законодавства попередньо повідомляти про спостереження, але Вищий суд вказав, що такі заходи мають розглядатися у світлі критеріїв Конституційного суду щодо пропорційності втручання у право особи, і зазначив, що відеоспостереження у супермаркеті відповідало таким критеріям, а саме було виправданим у зв'язку із підозрами у неправомірній поведінці (крадіжках), відповідало меті та було необхідним.

Рішенням Палати від 9 січня 2018 року ЄСПЛ шістьома голосами проти одного констатував наявність порушення статті 8 Конвенції та відсутність порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.

28 травня 2018 року Велика Палата ЄСПЛ задовольнила клопотання Уряду про передачу справи на розгляд Великої Палати ЄСПЛ.

В своєму новому рішенні Суд вказав, що принципи, викладені в рішенні *Barbelescu v. Romania* щодо контролю роботодавцем робочої пошти працівника можуть бути застосовними до справи про відеоспостереження на робочому місці.

Задля з'ясування обґрунтованості відеоспостереження національні суди мали б з'ясувати, чи були працівники поінформовані про відеоспостереження; визначити ступінь контролю та втручання; чи були надані законні причини для застосування такого спостереження; можливість застосування менш жорстких (інтрузивних) заходів; проаналізувати наслідки спостереження для працівників, надання відповідних гарантій, таких як відповідна інформація або можливість подачі скарги.

Велика Палата ЄСПЛ вказала, що національні суди правильно визначили інтереси, що були предметом у цій справі, з посиланням на право заявників на повагу до приватного і сімейного життя та необхідністю дотримання балансу між цим правом та правом роботодавця на захист своєї власності. Національні суди продовжили

	<p>розглядати інші критерії, такі як законність причин для відеоспостереження, і з'ясували, що вони були законними у зв'язку із підозрою у крадіжці. Вони також розглянули міру дії заходу, який був обмежений зоною огляду, і не перевищив того, що було необхідно, а тому Суд не вважає висновок національних судів необґрунтованим.</p> <p>ЄСПЛ відзначив, що заявники працювали в частині приміщення, яка є відкритою для публіки. Зокрема, зважаючи на те, що спостереження тривало десять днів, і що обмежене коло осіб могли переглядати відеозаписи, Суд вважає, що ступінь втручання у право заявників на приватне життя не досягнув високого ступеню серйозності. Окрім цього, ЄСПЛ звернув увагу, що відеозаписи не були використані для інших цілей, окрім як виявлення винних у недостачах осіб, і що не було іншого заходу, за допомогою якого можна було б досягти легітимної мети, яка переслідувалась.</p> <p>У світлі аналізу рішень національних судів ЄСПЛ вказав, що лише першочергова вимога захисту істотних державних і приватних інтересів може бути виправдана відсутністю попереднього повідомлення, а національні суди не перевищили межі своєї дискреції («свобода розсуду»), встановивши, що втручання у право заявників на приватне життя було пропорційним.</p> <p>Водночас Суд не погодився із тим, що проста підозра у вчиненні працівником правопорушення може виправдати встановлення роботодавцем прихованого відеоспостереження, однак зауважив, що обґрунтована/розумна підозра у вчиненні серйозного ступеня правопорушення та розмір заподіяної шкоди в цьому випадку можуть бути вагомим обґрунтуванням.</p> <p>Більше того, заявники мали інші способи правового захисту, такі як подача скарги до Управління захисту персональних даних або позову до суду на втручання у їх права на підставі Закону про захист персональних даних, проте такими способами захисту вони не скористались.</p> <p>Враховуючи національні правові гарантії, включно із засобами захисту, якими заявники не скористались, твердження, якими виправдовувалось відео спостереження, та оцінку їх національними судами, Велика Палата ЄСПЛ встановила, що органи влади не перевищили межі свободи розсуду, а тому порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя) не було.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Відсутність порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя).</p> <p>Відсутність порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).</p>

Огляд рішень Європейського суду з прав людини. Рішення за період з 15.10.2019 по 18.10.2019 / Відпов. за вип.: О. Ю. Тарасенко, Д. П. Мордас, Р. Ш. Бабанли. – Київ, 2019. – Вип. 36. – 23 стор.

Застереження:

1. Огляд окремих судових рішень, зокрема й їх переклад, здійснюється працівниками департаменту аналітичної та правової роботи Верховного Суду з використанням матеріалів, розміщених на вебсайтах Європейського суду з прав людини:

<https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>,

<https://hudoc.echr.coe.int>.

2. Огляд рішень здійснюється з метою ознайомлення з їх коротким змістом. Для повного розуміння суті висловленої в судовому рішенні правової позиції необхідно ознайомитися з його повним текстом, розміщеним на вебресурсах Європейського суду з прав людини.

3. Інформація має суто допоміжний та довідковий характер та не має на меті висвітлити суть усієї проблематики, яка вирішується відповідними судовими рішеннями.

Стежте за нами онлайн

 fb.com/supremecourt.ua

 t.me/supremecourtua

 @supremecourt_ua